

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО
ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

№ 14-рк/к від 15 лютого 2018 року

Куп'янська міська рада
Харківської області

63701, Харківська обл., м. Куп'янськ,
просп. Конституції, буд. 3

Про припинення дій, які містять
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

В ході дослідження ринків реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах Харківської області встановлено наступне.

Куп'янська міська рада Харківської області (надалі – Міська рада) є юридичною особою та зареєстрована 31.10.2000 за № 14751200000000281, ідентифікаційний код – 33714382, місцезнаходження: 63701, Харківська обл., м. Куп'янськ, просп. Конституції, буд. 3. Основним видом діяльності Міської ради є державне управління загального характеру (код за КВЕД 84.11).

У розумінні статті 140 Конституції України та статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Міська рада є органом місцевого самоврядування, що представляє відповідні територіальні громади та здійснює від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування.

Згідно з частиною першою статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» створення місць відпочинку громадян, організація місцевих ринків, ярмарків, сприяння розвитку всіх форм торгівлі належить до повноважень виконавчих органів міської ради.

Відповідно до частини другої статті 28 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» тимчасові споруди торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності – це одноповерхова споруда, що виготовляється з полегшених конструкцій з урахуванням основних вимог до споруд, визначених технічним регламентом будівельних виробів, будівель і споруд, і встановлюється

тимчасово,

без

улаштування

фундаменту.

Частиною четвертою статті 28 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» передбачено, що розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності здійснюється в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування.

Порядок розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності затверджено наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 № 244, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22.11.2011 за № 1330/20068 (надалі – Порядок розміщення тимчасових споруд).

Відповідно до пункту 1.1. Порядку розміщення тимчасових споруд механізм розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності визначається цим порядком.

Порядком розміщення тимчасових споруд встановлені повноваження сільських, селищних та міських рад у сфері розміщення тимчасових споруд, зокрема, встановлення порядку розміщення тимчасових споруд під час проведення ярмарок, державних та місцевих святкових, урочистих масових заходів на строк проведення таких заходів (пункт 1.11. Порядку розміщення тимчасових споруд).

Листом від 12.09.2016 № 799-52-03 (вх. від 15.09.2016 № 2834) Міська рада повідомила, що рішенням XXII сесії Куп'янської міської ради Харківської області VI скликання від 06.04.2012 № 683-VI затверджено «Положення про розміщення пересувних тимчасових споруд для здійснення підприємницької діяльності у сфері торгівлі та надання послуг у м. Куп'янськ, смт. Ківшарівка, смт. Куп'янськ-Вузловий» (надалі – Міське положення).

Відповідно до частини четвертої статті 20 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», Положення про порядок погодження з органами Антимонопольного комітету України рішень органів державної влади, органів адміністративно-господарського управління та контролю, органів місцевого самоврядування щодо демонополізації економіки, розвитку конкуренції та антимонопольного регулювання, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 01.04.1994 № 4-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 20.04.1994 за № 78/287, органи місцевого самоврядування зобов'язані погоджувати з Антимонопольним комітетом України, його територіальними відділеннями проекти нормативно-правових актів та інших рішень, які можуть вплинути на конкуренцію, зокрема щодо створення суб'єктів господарювання, встановлення і зміни правил їх поведінки на ринку, або такі, що можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції на відповідних ринках, а також одержувати дозвіл Антимонопольного комітету України на концентрацію у випадках, передбачених законом.

Втім, до Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України Міська рада не зверталась для погодження проекту рішення щодо встановлення Місцевого положення.

Аналізом змісту Місцевого положення встановлено його невідповідність вимогам законодавства про захист економічної конкуренції з огляду на наступне.

1. Законодавством України не передбачено повноважень органів місцевого самоврядування розробляти та затверджувати альтернативні порядки розміщення тимчасових споруд, крім як порядку розміщення тимчасових споруд під час проведення ярмарок, державних та місцевих святкових, урочистих масових заходів на строк проведення таких заходів.

Втім, Міське положення безпідставно розповсюджується на розміщення пересувних тимчасових споруд для здійснення підприємницької діяльності у сфері торгівлі та надання послуг на території, підпорядкованій Міській раді. Однак, на зазначені випадки мають поширюватись положення Порядку розміщення тимчасових споруд.

2. Згідно з пунктом 2 Місцевого положення до пересувних тимчасових споруд сфери послуг відносяться дитячі атракціони, що не вимагають особливого дозволу технічного нагляду, пляжні водні атракціони (гірки, надувні басейни), апарати по перевірці сили, устаткування для вимірювання ваги, біотуалети.

Відповідно до пункту 1.3. Порядку розміщення тимчасових споруд тимчасова споруда торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності – це одноповерхова споруда, що виготовляється з полегшених конструкцій з урахуванням основних вимог до споруд, визначених технічним регламентом будівельних виробів, будівель і споруд, і встановлюється тимчасово, без улаштування фундаменту.

Згідно з абзацом шостим пункту 1.4. Порядку розміщення тимчасових споруд пересувна тимчасова споруда – це споруда, яка не має закритого приміщення для тимчасового перебування людей, у якій може бути розміщене торговельне обладнання, низькотемпературний прилавок, лоток, ємність, торговельний автомат, інші пристрої для сезонної роздрібною торгівлі та іншої підприємницької діяльності.

Відповідно до пункту 2.1.1. Правил будови і безпечної експлуатації атракціонної техніки, затверджених наказом Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи від 01.03.2006 № 110, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 7 квітня 2006 р. за № 405/12279 (надалі - Правил будови і безпечної експлуатації атракціонної техніки), атракціон – це пристрій або комбінація пристроїв, які пересувають або спрямовують відвідувача (відвідувачів) заданою траєкторією або в певній зоні з метою розваги, або інші

пристрої, використовувани в місцях дозвілля населення для розваги й активного відпочинку.

Згідно з пунктом 2.1.3. Правил будови і безпечної експлуатації атракціонної техніки атракціон дитячий – це атракціон, спеціально розроблений для дітей молодших 10 років.

Пунктом 2.1.61. Правил будови і безпечної експлуатації атракціонної техніки водний атракціон - атракціон, експлуатація та розважальний ефект якого спричиняється використанням води.

Отже, пункт 2 Місцевого положення безпідставно поширює дію цього положення на розміщення дитячих атракціонів, що не вимагають особливого дозволу технічного нагляду, пляжних водних атракціонів (гірки, надувні басейни), апаратів по перевірці сили, устаткування для вимірювання ваги, біотуалетів.

3. Відповідно до абзацу другого пункту 5 Місцевого положення режим роботи об'єкту встановлюється суб'єктом господарювання за узгодженням з виконавчим комітетом Міської ради.

Відповідно до підпункту 4 пункту «б» частини першої статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до делегованих повноважень органів сільських, селищних, міських рад у сфері житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, громадського харчування, транспорту і зв'язку належить встановлення за погодженням з власниками зручного режиму роботи розташованих на відповідній території підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності.

Отже, саме органи сільських, селищних, міських рад мають погоджувати з власниками підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності зручний режим роботи, а не навпаки.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» дозвільна система у сфері господарської діяльності – це сукупність урегульованих законодавством відносин, які виникають між дозвільними органами, державними адміністраторами та суб'єктами господарювання у зв'язку з видачею документів дозвільного характеру, переоформленням, видачею дублікатів, анулюванням документів дозвільного характеру.

Виходячи з визначення дозвільної системи у сфері господарської діяльності відносини між органами сільських, селищних, міських рад щодо погодження режиму роботи розташованих на відповідній території підприємств, установ та організацій сфери обслуговування з суб'єктом господарювання (власником таких об'єктів) не підпадають під дію Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності»,

оскільки такі відносини не можуть бути пов'язані з отриманням будь-яких документів дозвільного характеру.

Таким чином, режим роботи підприємств, установ, організацій суб'єкти господарювання (власники) встановлюють самостійно, а органи місцевого самоврядування звертаються до зазначених суб'єктів господарювання з метою погодження встановленого режиму роботи.

Втім, Місцеве положення не конкретизує абзац другий пункту 5, що може призвести до порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

4. Абзацом першим пункту 6 Місцевого положення передбачено, що підставою розміщення пересувних тимчасових споруд є довідка про узгодження розміщення пересувної тимчасової споруди для здійснення підприємницької діяльності на території м. Куп'янськ. Для отримання вищезазначеної довідки суб'єкту господарювання необхідно звернутися до управління економіки Міської ради з письмовою заявою на ім'я заступника міського голови – начальника управління економіки Міської ради, в якій обов'язково зазначається вид діяльності, тип об'єкту, місце та строк розміщення, асортиментний перелік товару, режим роботи.

При цьому, у разі відсутності зазначеної довідки для суб'єкта господарювання настають негативні наслідки, а саме: неможливість розміщення пересувних тимчасових споруд для здійснення підприємницької діяльності на території, підпорядкованій Міській раді.

Втім, згідно з пунктом 2.1. Порядку розміщення тимчасових споруд підставою для розміщення тимчасової споруди є паспорт прив'язки тимчасової споруди.

Відповідно до пункту 2.2. Порядку розміщення тимчасових споруд замовник, який має намір встановити тимчасову споруду, звертається до відповідного виконавчого органу сільської, селищної, міської ради, районної державної адміністрації із відповідною заявою у довільній формі про можливість розміщення тимчасової споруди.

Пунктом 2.3. Порядку розміщення тимчасових споруд встановлено, що до зазначеної заяви додаються: графічні матеріали із зазначенням бажаного місця розташування тимчасової споруди, виконані замовником у довільній формі на топографо-геодезичній основі М 1:500 кресленнями контурів тимчасової споруди з прив'язкою до місцевості; реквізити замовника (найменування, П.І.Б., адреса, контактна інформація). Цей перелік документів є вичерпним.

Отже, Місцеве положення встановлює додаткові, непередбачені діючим законодавством вимоги щодо розміщення пересувних тимчасових споруд для провадження господарської діяльності на території, підпорядкованій Міській раді.

Відповідно до частини другої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

У розумінні статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів місцевого самоврядування є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов, тощо) або будь-які інші дії та бездіяльність, які призвели чи можуть призвести до обмеження конкуренції.

Отже, застосування Місцевого положення може призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах на території, підпорядкованій Міській раді, оскільки Місцеве положення встановлює обмеження та необґрунтовані вимоги щодо розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на території, підпорядкованій Міській раді.

Враховуючи наведене, дії Міської ради, які полягають у затвердженні рішенням XXII сесії Куп'янської міської ради Харківської області VI скликання від 06.04.2012 № 683-VI «Положення про розміщення пересувних тимчасових споруд для здійснення підприємницької діяльності у сфері торгівлі та надання послуг у м. Куп'янськ, смт. Ківшарівка, смт. Куп'янськ-Вузловий», окремі положення якого можуть негативно вплинути на умови конкуренції суб'єктів господарювання, що здійснюють чи мають намір здійснювати діяльність з реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах на території, підпорядкованій Міській раді, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції на ринках реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах.

Враховуючи викладене, та на підставі статті 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає Куп'янській міській раді Харківської області такі

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції на ринках реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах, а також усунути причини цього порушення та умови, що йому сприяють, шляхом приведення у відповідність до

вимог законодавства про захист економічної конкуренції «Положення про розміщення пересувних тимчасових споруд для здійснення підприємницької діяльності у сфері торгівлі та надання послуг у м. Куп'янськ, смт. Ківшарівка, смт. Куп'янськ-Вузловий», затвердженого рішенням XXII сесії Куп'янської міської ради Харківської області VI скликання від 06.04.2012 № 683-VI, про що повідомити Харківське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (м. Харків, Держпром, 6 під'їзд, 1 поверх, кімната 35) у 3-місячний строк з дня їх отримання.

Звертаємо Вашу увагу, що згідно з частиною другою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Крім того, відповідно до частини третьої статті 46 вищезазначеного Закону, за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова колегії

Гейда І.О.

Члени колегії:

Трегубець Н.О.

Приймак Є.Б.

Аврамова С.П.

Печенізька А.С.

Тевелєва Ю.В.

